

Kvalitetsrapport 2023/2024 för international baccalaureate på Rudbecksgymnasiet

ÖREBRO

Årets resultat

ÖREBRO KOMMUNS RESULTAT, ANDEL (%)	2023			2024		
	T	P	F	T	P	F
Andel elever med examen	96	95	97	*	*	*
Andel elever med examen inom tre år (start 2020)	72	70	74
Andel elever med examen inom fyra år	76	73	79
Andel elever som anser att det är arbetsro på lektionerna	77	79	76	78	79	77
Andel elever som känner sig trygga på programmet	93	94	94	93	93	94
Andel elever som känner till kunskapsmålen i de olika kurserna/ämnena	83	85	81	82	83	81
Andel elever som anser sig få möjligheter att visa vad de kan och vad de lärt sig	87	89	87	87	86	88
Andel elever som sällan känner oro inför skolarbetet	57	69	47	56	70	45

PROGRAMMET'S RESULTAT, ANDEL (%)	2023			2024		
	T	P	F	T	P	F
Andel elever med examen	62	55	67	50	50	50
Andel elever som anser att det är arbetsro på lektionerna	78	.	.	84	78	88
Andel elever som känner sig trygga på programmet	96	.	.	93	91	94
Andel elever som känner till kunskapsmålen i de olika kurserna/ämnena	81	.	.	84	78	91
Andel elever som anser sig få möjligheter att visa vad de kan och vad de lärt sig	85	.	.	84	74	94
Andel elever som sällan känner oro inför skolarbetet	44	.	.	65	57	69

* Prognos ** Om uppgiften baseras på färre än 10 elever visas en prick (.) *** Om uppgift saknas visas två prickar (..)

Samlad analys av programmets resultat

Kunskapsresultat

Beroende på hur man räknar kan betrakta resultaten av 2024 års examinationer antingen som ett glas som är halvt fullt eller att det är halvtomt. Den förra analysen tar hänsyn till att det totala snittbetyget bland dem som gick ut med en gymnasieexamen är bland det högsta vi haft genom åren samt att det ligger 2 poäng över världsgenomsnittet. Vidare överglänser vi världsgenomsnittet i fråga om medelbetyget i de olika ämnena sammantaget, med 5,23 jämfört med 4,9 av totalt 7. I de enskilda ämnena är det hela 50 % som överstiger världsgenomsnittet. Ytterligare något som på sätt och vis motiverar en positiv resultatutvärdering är att överensstämmelsen mellan våra Predicted Grades och Final Grades, som alltså sätts av externa examinering, landar på 93,6 % (+/- 0), så slutresultaten var i någon mening väntade. Varningssignalerna bland dem som inte klarade sig kom tidigt, liksom riktade stödinsatser, men trots att IB-programmet i många avseenden erbjuder en förhållandevis gynnsam lärmiljö med relativt små undervisningsgrupper och utvecklade stödstrukturer bar det sig inte riktigt. IB-programmet är en krävande utbildning där eleverna på två år skall prestera vad de nationella programmen har tre år på sig att lösa, och för de elever som befinner sig längre ner på den kognitiva utvecklingskurvan och därför behöver mer tid för att tillägna sig de kunskaper och färdigheter som krävs för att fullborda en gymnasieexamen kan resan bli tuff.

En alternativ läsning av resultaten ser snarare glas som halvtomt. Räknar vi in retake-eleverna i statistiken, hade vi en genomströmning på blott 50 %, men då skall man hålla i minnet att de utgjorde en fjärdedel av alla registrerade elever och endast en av dem lyckades ta hem en gymnasieexamen. Det svaga utfallet i deras fall kan i huvudsak förklaras av att de inte deltagit i undervisning i önskad utsträckning; som regel prövar de bara i två ämnen och jobbar vid sidan om. Räknar vi bort dem ser det lite bättre ut med en genomströmning på 73%, vilket skall jämföras på världsgenomsnittets 80%. Om vi dessutom tar hänsyn till att ingångsvärdet till programmet är förhållandevis lågt i termer av grundskolepoäng, jämfört med i svårighetsgrad räknat motsvarande nationella program, ljusnar bilden ytterligare. Det skall också framhållas att samtliga avgångselever har lämnat oss med högskolebehörighet i svenska, engelska och matte, med eller utan fullständig gymnasieexamen.

Undervisningens kvalitet

Under den här punkten kvarstår från ett år till ett annat samma problematik som vi alla på IB-programmet brottas med i våra klassrum. Å ena sidan uttrycker våra elever stor uppskattning för sina lärare, vilket återkommande framgår av utvärderingar och enkäter. Det eleverna särskilt lyfter är lärarnas ämneskompetens, men också att de upplever att vi är lyhörda för deras behov och stöttar dem i deras lärande. Dock lyckas vi inte i den utsträckning vi skulle önska hjälpa alla elever till godkända resultat, något som kan uppfattas som paradoxalt med hänsyn till lärarnas insatser. Undervisningens kvalitet bestäms emellertid också av andra faktorer, eftersom den trots allt sker i en kollektiv miljö där kunskapandet sker i samspel med andra och genom dialog. Detta förutsätter ett aktivt deltagande från elevernas sida, som förvisso kan ta sig olika uttryck, men ett aktivt engagemang förutsätter i sin tur både motivation och en känsla av meningsfullhet. Vi har genom åren sett åtskilliga exempel på hur elever som vågar ta för sig i undervisningen, genom att söka hjälp och ställa frågor, hör till dem som är mest avgörande för elevernas lärande måste skapas i klassrummet. Den fråga som närmast tangerar trygghet i det avseendet är kanske den som handlar om arbetsro, och här kan vi konstatera att ett målmedvetet arbete med fokus på gruppdynamik och kulturbyggande har börjat ge resultat. Arbetsron har ökat jämfört med samma mätning förra året, även om det fortfarande är 16 % av eleverna som tycker att påståendet att det är arbetsro på lektionerna stämmer ganska dåligt. Till dem hör intressant nog inte den klass där vi upplever störst problem med hög frånvaro och en studiemoral som påverkas negativt av interna spänningar i gruppen. Att 100 % av eleverna i den klassen anser att det är lugn och ro på lektionerna, beror dock sannolikt på lågintensiv interaktion som en direkt konsekvens av det destruktiva samspelet som pågår under ytan. Vi har helt enkelt svårt att få eleverna att prata. Samtidigt får vi inte duka för att de som bär det yttersta ansvaret för att det ser ut så här är de som förväntas vara den vuxne i rummet, det vill säga vi själva. Någonstans brister vi i det pedagogiska ledarskapet, vilket vi själva kan påverka, men vi är också ödmjuka inför att det finns krafter utanför skolans räckvidd som vi inte råder på, exempelvis sådant som flödar runt i elevernas sociala medier-bubblor och slutna chatttrum.

Trygghet och studiero

Trygghet och studiero hänger intimt samman med undervisningens kvalitet, vilket framgår ovan. I skolenkäten undersöks endast i vilken utsträckning eleverna känner trygghet på programmet respektive skolan som helhet – där har vi genomgående höga siffror, liksom i frågor som rör bemötande – men den trygghet som är mest avgörande för elevernas lärande måste skapas i klassrummet. Den fråga som närmast tangerar trygghet i det avseendet är kanske den som handlar om arbetsro, och här kan vi konstatera att ett målmedvetet arbete med fokus på gruppdynamik och kulturbyggande har börjat ge resultat. Arbetsron har ökat jämfört med samma mätning förra året, även om det fortfarande är 16 % av eleverna som tycker att påståendet att det är arbetsro på lektionerna stämmer ganska dåligt. Till dem hör intressant nog inte den klass där vi upplever störst problem med hög frånvaro och en studiemoral som påverkas negativt av interna spänningar i gruppen. Att 100 % av eleverna i den klassen anser att det är lugn och ro på lektionerna, beror dock sannolikt på lågintensiv interaktion som en direkt konsekvens av det destruktiva samspelet som pågår under ytan. Vi har helt enkelt svårt att få eleverna att prata. Samtidigt får vi inte duka för att de som bär det yttersta ansvaret för att det ser ut så här är de som förväntas vara den vuxne i rummet, det vill säga vi själva. Någonstans brister vi i det pedagogiska ledarskapet, vilket vi själva kan påverka, men vi är också ödmjuka inför att det finns krafter utanför skolans räckvidd som vi inte råder på, exempelvis sådant som flödar runt i elevernas sociala medier-bubblor och slutna chatttrum.

Elevhälsans arbete och kompensatoriska insatser

Sedan några år tillbaka har vi ett tätt samarbete med skolans elevhälsoteam enligt ett årshjul av gemensamma klassaktiviteter och punktvisa inspel på mentorstid. De professioner som i första hand ingår i samarbetet är studie- och yrkesvägledare, kurator samt specialpedagog, och den övergripande målsättningen är att skapa balans i elevernas tillvaro samt öka deras välmående på ett sätt som vi tror och hoppas i förlängningen gynnar lärandet och dämpar stressen många vittnar om, inför skolarbetet men också inför framtiden. Samtidigt inser vi att det tar tid att bygga hela, grundade människor. Att vända ett redan dåligt mående eller bryta destruktiva beteendemönster innebär ofta en långsiktig process där vi kanske inte ser resultatet medan eleverna går kvar hos oss. Därför är det viktigt att inte ge upp om dem; det gäller att hålla i och hålla ut med deras framtida jag för ögonen.

Till de kompensatoriska insatserna kan även Study Hall-konceptet räknas som vi med viss framgång har fortsatt utveckla sedan det sjösattes för några år sedan. För att betona tyngden i den extra studietiden, som är gemensam för alla lärare i arbetslaget liksom alla elever i samtliga årskurser på programmet, har vi gjort den obligatorisk. Den kommer att i likhet med tidigare läsår även 2024/2025 vara förlagd till onsdagar, kl. 15.00-16.00, men vi kommer dessutom att i år stärka upp den genom att utöka tiden med en timme, kl. 16:00-17:00, särskilt riktad mot elever som av olika skäl har halkat efter i studierna. Också andra elever som vill utnyttja möjligheten att få jobba undan under strukturerade former och med tillgång till handledare är så klart välkomna. Det är ett bra sätt att ta hand om sitt mående genom att därigenom skapa mer utrymme för fritidsaktiviteter och nödvändig egentid. För vår del tar vi till oss att siffrorna är fortsatt höga på Origo-enkätens fråga om lärarna hjälper till om eleverna behöver stöd i skolarbetet och att antalet som känner oro inför skolarbetet krymper.

Utvärdering av läsårets fokusområden

Fokusområde 1: Struktur

Till de utmaningar som har en negativ påverkan på elevernas kunskapsutveckling hör förmågan att planera och strukturera studierna för att undvika att skolarbetet hopar sig. Förutom att bristande struktur och avsaknad av överblick orsakar onödigt stress, får det som regel konsekvenser för kvaliteten på skolarbetet och, i förlängningen, slutbetyget. Vi har därför vidtagit en rad åtgärder som syftar till att stödja eleverna i det praktiska arbetet med inlämningsuppgifter. Ytterligare en stödinsats har varit vårt fortsatta samarbete med Elevhälsoteamet enligt en uppdaterad årscykel med återkommande inspel av framför allt specialpedagog och kurator runt studieteknik och stresshantering. Vi har även försökt hitta former för att utveckla Study Hall-konceptet, den programgemensamma schemalagda studiepositionen som är obligatorisk för alla elever i alla årskurser. Åtgärderna har överlag tagits emot positivt bland eleverna, som på olika sätt visat uppskattning för det stöd vi erbjuder dem.

Fokusområde 2: Akademisk integritet

Eftersom den artificiella intelligensen i allt högre utsträckning har kommit att bli en del av vår vardag, måste vi inom ramen för undervisningen hitta lösningar som tillåter att eleverna använder AI-verktygen i linje med de krav som ställs på god akademisk sed och vetenskapligt underbyggd kunskap. Att skola in eleverna i ett sunt vetenskapligt förhållningssätt är en långsiktig process som vi påbörjar redan i åk 1, där vi sedan några år tillbaka har akademiskt skrivande på schemat i och med kursen Core Studies. Vi märker emellertid hur frestelserna där ute lockar eleverna att testa gränser, och vi har under det gångna läsåret haft fler fuskärenden jämfört med tidigare år. Ett omtag krävs därför där fokus i än högre grad måste ligga på att stärka elevernas tilltro till sin egen förmåga.

Fokusområde 3: Trygg lärmiljö

Forskningen visar att en framgångsfaktor i fråga om elevernas lärande är trygga klassrum. En trygg lärmiljö främjar inte bara den kognitiva utvecklingen utan också elevernas välmående genom emotionellt stöd och ett förtroendefullt, inkännande ledarskap. I syfte att stärka vår kompetens inom området samarbetade vi under det gångna läsåret med kollegerna på det Naturvetenskapliga programmet kring boken *Relationellt ledarskap i klassrummet - så skapas magi* av Åsa Hirsch. Diskussionerna upplevdes som givande; de tvingade oss till reflektion och självvrannsak. Men att etablera en klassrumskultur som präglas av trygghet och kreativ interaktion kräver tid och tålmod, särskilt i klasser där det sociala spelet som pågår under ytan bidrar till toxiska spänningar som påverkar klimatet i klassrummet.

Slutsatser och kommande läsårs fokusområden

I den klass där vi för närvarande upplever störst utmaningar i fråga om måluppfyllelse och närvaro uppger eleverna att de känner sig otrygga i klassrummet. Detta får konsekvenser för deras vilja att aktivt ta del av undervisningen i interaktion med andra eller att ens komma till skolan. Det är framför allt mot bakgrund av den här problematiken som vi landat i kommande läsårs fokusområden:

Fokusområde 1: Approaches to Learning

Ett utvecklat tänkande är centralt för den konstruktivistiska synen på lärande som genomsyrar samtliga ämnen på IB-programmet. Det handlar i grunden om att ta kontroll över sina studier. I syfte att hjälpa eleverna till en ökad självstyrning planerar vi därför att jobba med de verktyg vilka omfattas av den pedagogiska modell som IB valt att benämna *Approaches to Teaching and Learning (ATL)* och därmed flytta fokus från det som skall läras ut till dem som skall lära in.

Fokusområde 2: Academic Integrity

Utgångspunkten är nödvändigheten i att träna eleverna i att utveckla ett sunt förhållningssätt till den akademiska processen. Genom att erövra kunskap om vetenskapliga metoder och forskningsetiska principer bygger de gradvis upp en tillit till sin egen förmåga, vilket gör dem mindre sårbara inför lockelsen att fuskas sig till höga resultat. Men för att komma dithän behöver de goda handledare vid sin sida och tydliga riktlinjer. För detta måste utrymme skapas inom ramen för undervisningen.

Fokusområde 3: Inclusion

Inkludering skall här förstås inte bara i termer av differentierad undervisning, utan också som något kopplat till identitet och omfammandet av den mångfald i kulturellt och språkligt hänseende som är utmärkande för IB-programmet. Grundtanken är att en person som är trygg i sin tillhörighet och som känner sig bekräftad är bättre rustad att hantera psykosociala utmaningar.